

PREDNACRT

Na osnovu člana 16. Zakona o upravi („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 32/02 i 102/09), člana 48. alineja 1. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine», broj 57/07 i 57/09), člana 6. i člana 12. Statuta Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 86/09), direktor Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta uz saglasnost Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, sa __ sjednice , održane _____. godine, donio je

ODLUKU O STANDARDIMA ZA OSIGURANJE KVALITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1. (Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuju se minimalni standardi za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, koji uz primjenu Odluke o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine” broj 75/10) čine okvir za uspostavljanje sistema unutrašnjeg osiguranja kvaliteta visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i okvir za vanjsko osiguranje kvaliteta visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa.

Član 2. (Definicije)

Definicije koje se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) *Akreditacija* je proces kojim se na bazi vanjske revizije i ocjene kvaliteta potvrđuje da je visokoškolska ustanova u svom radu ispunila utvrđene standarde i kriterije;
- b) *Kriterij* je kvantitativna ili kvalitativna osnova za donošenje ocjene ispunjenosti standarda;
- c) *Standard* je iskaz o načelima i očekivanom nivou zahtjeva prema kojima se ocjenjuje kvalitet, a koje visokoškolska ustanova, odnosno studijski program trebaju ispuniti;
- d) *Samoevaluacija (samoprocjena)* je proces koji predstavlja efikasni mehanizam i procedure visokoškolske ustanove kojima se utvrđuje, nadzire i periodično kontroliše ispunjenost definiranih standarda i kriterija kvaliteta, radi unapređenja sistema osiguranja kvaliteta i opšteg akademskog razvoja;
- e) *Vanjska evaluacija (vanjska procjena)* je objektivno i nepristrasno vrednovanje od strane komisije stručnjaka za ocjenu i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa (u daljem tekstu: Komisija);
- f) *Stručnjak* je član Komisije sa liste stručnjaka utvrđene u skladu sa članom 49. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini;
- g) *Komisija stručnjaka* je nezavisno tijelo koje sistematično, objektivno i dokumentirano obavlja reviziju kvaliteta, daje ocjenu ispunjenosti definiranih standarda i kriterija, te preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa;

- h) *Sukob interesa* postoji u situaciji kada član Komisije ima određeni profesionalni ili privatni, financijski interes na visokoškolskoj ustanovi koja je predmet vanjske evaluacije, a što može imati utjecaja na njegov nepristrasan i objektivan rad u Komisiji. Pod sukobom interesa posebno se smatra situacija u kojoj bi predloženi član Komisije u tekućoj i narednoj akademskoj godini, u odnosu na godinu obavljanja eksterne evaluacije, imao profesionalni ili privatni financijski interes na visokoškolskoj ustanovi koja je predmet eksterne evaluacije, uključujući i članove njegove uže porodice (roditelji, supružnici i djeca).

Član 3.

(Standardi za unutrašnje osiguranje kvaliteta)

(1) Za unutrašnje osiguranje kvaliteta utvrđuje se devet standarda i to:

- a. **Standard 1. Razvoj i strategija visokoškolske ustanove:** Visokoškolska ustanova bi trebala imati sistem strateškog planiranja zasnovan na strategiji koja ima formalnopravni status i dostupna je javnosti. Visokoškolska ustanova pri izradi strategije treba konzultirati svoje aktere, kao što su: nastavno i nenastavno osoblje, studenti, osnivač, vladin i nevladin sektor, lokalna zajednica, značajni privredni subjekti, poslodavci i ostali relevantni partneri. Strategija visokoškolske ustanove, koja minimalno treba utvrditi misiju, viziju i strateške ciljeve, treba biti objavljena na web stranici i drugdje. Visokoškolska ustanova treba imati i jasne procedure za izradu preciznih planova i aktivnosti koji definiraju odgovornosti, rokove i resurse za provođenje aktivnosti koje visokoškolska ustanova namjerava postići. Visokoškolska ustanova treba periodično obnavljati strateške ciljeve i planove, utvrđujući nove ciljeve i donoseći nove planove.
- b. **Standard 2. Organizacija visokoškolske ustanove i sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta:** Visokoškolska ustanova bi trebala imati takvu organizaciju i integraciju funkcija koje omogućavaju efikasno korištenje resursa, te jasno definiranu politiku i procedure za razvoj sistema unutrašnjeg osiguranja kvaliteta. Studentima treba omogućiti uticaj na postupak donošenja odluka i rješavanje problema koji se njih tiču. Stoga, visokoškolska ustanova treba redovno organizirati izbore kako bi se osigurala demokratska zastupljenost studenata u upravnim tijelima i kako bi predstavnici studenata bili zastupljeni kao punopravni članovi u radu akademskih i upravnih tijela, te sudjelovali u radu tijela za osiguranje kvaliteta. Procedurama za unutrašnje osiguranje kvaliteta treba biti jasno definiran način izvršenja, kontrole i analiza ključnih procesa na visokoškolskoj ustanovi. Visokoškolska ustanova treba uspostaviti formalno tijelo i/ili osobe za osiguranje kvaliteta (odbor za kvalitet, ured za kvalitet, administrator kvaliteta, menadžer kvaliteta i sl.), odgovorne za provođenje politike i procedura za osiguranje kvaliteta. Pri tome, visokoškolska ustanova treba poduzimati aktivnosti kako bi osigurala efektivno djelovanje tijela i/ili osobe angažovane na unutrašnjem sistemu kvaliteta, puni integritet njihovog rada, te neometan pristup svim relevantnim informacijama i procesima (nastavnom, istraživačkom i administrativno-upravljačkom procesu). Izvještaji, analize i

preporuke tijela i/ili osobe za osiguranje kvaliteta trebaju se redovno razmatrati unutar organa visokoškolske ustanove (naučno-nastavnih vijeća, senata, studentskih organizacija i upravnog odbora). Visokoškolska ustanova treba redovno i na organiziran način prikupljati mišljenja studenata o kvalitetu nastavnog procesa (npr. studentske ankete) u kojima studenti mogu slobodno i anonimno iznijeti svoje mišljenje o nastavnom procesu. Utvrđena mišljenja studenata trebaju uticati na procese i na osnovu njih poduzimati mjere.

c. Standard 3. Praćenje i periodična revizija studijskih programa:

Visokoškolska ustanova bi trebala imati formalno uspostavljene procedure na osnovu kojih donosi, te kontinuirano prati realizaciju studijskih programa, periodično vrši reviziju studijskih programa i u skladu sa prepoznatim potrebama predlaže nove studijske programe. Procedure bi trebale podrazumijevati uključenost predmetnih nastavnika, tržišta rada, profesionalnih asocijacija i studenata. Programi na visokoškolskoj ustanovi trebaju biti dizajnirani na jedinstvenom obrascu. Ishodi učenja studenata trebaju biti navedeni na nivou studijskog programa i na drugim nivoima. Način alociranja ECTS bodova treba osiguravati realnu procjenu količine studentskog opterećenja. Pismenu analizu studijskog programa koju redovno razmatraju relevantna tijela visokoškolske ustanove trebaju sačinjavati studijski odsjeci u konsultaciji sa tijelom za osiguranje kvaliteta.

d. Standard 4. Provjera znanja studenata:

Visokoškolska ustanova bi trebala imati jasno definirane, transparentne procedure za ocjenjivanje studenata, te uspostavljene mehanizme za dosljednu primjenu i procjenu efikasnosti uspostavljenih procedura ocjenjivanja. Procedure za ocjenjivanje studenata trebaju regulirati kontinuirano praćenje i ocjenjivanje napretka studenata tokom semestra za svaki nastavni predmet, postojanje mogućnosti uvida u radove, rješenja zadataka koji su bili na ispitu nakon završenog ocjenjivanja radova, te žalbene procedure i mogućnost polaganja ispita pred nezavisnom komisijom. Minimalna količina znanja, vještina i kompetencija koje student postiže trebaju biti jasno definirane skalom ocjenjivanja, a raspored ispita s terminom, lokacijom i imenom ispitivača treba utvrditi početkom semestra i javno ga objaviti. Način organizacije provjere znanja, kompetencija i vještina studenata, transparentnost metoda i kriterija ocjenjivanja i studentska prava treba utvrditi formalnim aktom. Nastavnici na studijskom programu trebaju osigurati da je provjera znanja studenata u skladu s utvrđenim ishodima učenja, da se provjerava cijeli spektar znanja u skladu s nivoom kvalifikacije. Nakon svakog ispitnog roka, a najmanje na kraju svakog semestra, naučno-nastavna vijeća trebaju analizirati prolaznost studenata, a senat na kraju svakog semestra treba razmatrati analizu prolaznosti studenata na nivou visokoškolske ustanove. Analize tretiraju statističke podatke (broj studenata koji su pristupili ispitu, broj studenata koji su položili ispit, prosječnu ocjenu, broj studenata koji stiču uslov za upis u višu godinu studija i sl.), te mišljenja studenata o nastavnom procesu iskazane kroz studentske ankete. Na osnovu analiza treba utvrditi mjere i preporuke u cilju poboljšanja postupaka ispitivanja i nastavnog procesa. Pažnja se posebno posvećuje predmetima na

kojima je zabilježena izuzetno niska ili izuzetno visoka prolaznost ili prosječna ocjena.

- e. **Standard 5. Ljudski resursi:** Visokoškolska ustanova treba osigurati da nastavu izvodi kvalificiran i kompetentan nastavni kadar. Program razvoja nastavnog i administrativnog osoblja s odgovarajućim sredstvima za te svrhe, trebao bi biti prioritet. Ukupan broj angažiranog nastavnog osoblja na svakom studijskom programu treba biti u skladu sa standardima i normativima koje su utvrdile nadležne obrazovne vlasti, prema normama opterećenosti nastavnika i ukupnom nastavnom opterećenju koje nosi studijski program. Visokoškolska ustanova treba formalno utvrditi i razvijati kriterije za izbor u naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja. Procedure za izbor akademskog osoblja trebaju biti zasnovane na javnoj i otvorenoj proceduri, sadržavati dinamiku raspisivanja konkursa, rokove, način evaluacije naučnih ili umjetničkih i nastavnih dostignuća, sastav komisije za izbor i žalbene procedure. Visokoškolska ustanova prilikom ocjene nastavnog rada može uzeti u obzir i studentske evaluacije. Povjeravanje nastave akademskom osoblju treba se vršiti isključivo prema njihovim kompetencijama, na osnovu izbora u naučno-nastavno zvanje i utvrđenom klasifikacijom nastavnih oblasti (pripadnost predmeta katedrama, naučnim poljima i oblastima). Akademsko osoblje koje obavlja nastavu na određenom predmetu treba imati objavljene publikacije iz te oblasti. Na studijskim programima koji su u značajnoj mjeri oslonjeni na vanjske saradnike (gostujuće nastavnike), visokoškolska ustanova treba zaposliti dovoljan broj saradnika (asistenata), kako bi podstakla adekvatno uključivanje vanjskih saradnika u nastavne procese, stalnu dostupnost akademskog osoblja studentima, te razvoj vlastitog osoblja u toj oblasti. Visokoškolska ustanova treba izdvajati sredstva za naučno, stručno i pedagoško usavršavanje akademskog osoblja (učesće u projektima, na naučnim konferencijama, stručnim usavršavanjima i sl.), te podsticati akademsko osoblje na objavljivanje naučnih radova, pri čemu se preferiraju priznate i široko prepoznate publikacije. Visokoškolska ustanova treba voditi evidenciju stručnih i naučnih radova, naučnih projekata i knjiga koje objavljuje njeno osoblje, te ih na kraju svake akademske godine objavljivati na web stranici za svakog člana akademskog osoblja. Uz pregled visokoškolske ustanove treba analizirati publicistiku prema klasifikaciji i indeksiranosti časopisa, statistiku prema organizacijskim jedinicima, povezanost broja radova s dodijeljenim sredstvima i sl.
- f. **Standard 6. Kvaliteta fizičkih resursa:** Visokoškolska ustanova u cilju podrške nastavnom procesu i studentima treba raspolagati adekvatnim materijalno-tehničkim resursima, redovno vršiti reviziju efikasnosti njihovog korištenja, prikupljati mišljenje osoblja i studenata o njihovoj dostupnosti i efikasnosti, te sačinjavati plan investiranja u resurse u cilju unapređenja svoga rada. Količina resursa u odnosu na broj studenata na visokoškolskoj ustanovi treba biti u skladu sa standardima i normativima koje donose nadležne obrazovne vlasti. Visokoškolska ustanova treba periodično evaluirati efikasnost korištenja fizičkih resursa, na način da uspoređuje količinu resursa s brojem studenata, prikuplja i

analizira mišljenja studenata i osoblja o količini i adekvatnosti resursa, te o njihovom doprinosu učenju studenata. Visokoškolska ustanova treba imati jasan plan investiranja i izdvajati financijska sredstva za unapređenje fizičke infrastrukture i podršku učenju. Visokoškolska ustanova treba imati adekvatan hardver i softver potreban za postizanje ciljeva učenja na studijskim programima (profesionalni softveraj, poput inženjerskih, statističkih, simulacijskih softvera i sl.). Visokoškolska ustanova u svom prostoru treba omogućavati studentima pristup internetu, bilo osiguravanjem kompjutera u biblioteci, bilo bežičnim pristupom za vlastite kompjutere studenata. Visokoškolska ustanova treba osiguravati studentima dostupnost literature i prostora potrebnih za učenje. Biblioteke na visokoškolskoj ustanovi trebaju raspolagati dovoljnim brojem primjeraka obavezne literature za svaki predmet na svakom studijskom programu. Udžbenici čiji su autori nastavnici visokoškolske ustanove trebaju obavezno biti zastupljeni u biblioteci u velikom broju primjeraka, dovoljnom za najmanje polovinu broja studenata nastavne godine, gdje je taj udžbenik obavezna literatura.

- g. Standard 7. Informacioni sistemi:** Visokoškolska ustanova bi trebala uspostaviti informacioni sistem koji će omogućiti prikupljanje, analizu i upotrebu podataka relevantnih za efikasno upravljanje. Visokoškolska ustanova treba imati razvijene sisteme prikupljanja podataka koji unutar struktura osiguravaju informacije o: izvođenju nastave, prolaznosti studenata, mogućnosti zapošljavanja studenata, resursima za učenje, resursima za istraživanje, publicistici vlastitog osoblja, finansijskim podacima itd. Visokoškolska ustanova treba prikupljati podatke koristeći jedinstvene obrasce koji su kreirani tako da omogućavaju brzu analizu podataka. Visokoškolska ustanova bi trebala imati jedinstven softver s bazom podataka o studentima instaliran u svim organizacijskim jedinicama, kojom upravljaju studentske službe, a u koju nastavno osoblje upisuje ocjene. Softver bi trebao omogućiti razne vrste pretraživanja i brzog izlistavanja statistika. Visokoškolska ustanova bi, također, trebala imati elektronsku bazu podataka o osoblju koja omogućava unos podataka o nastavnicima, o njihovom napredovanju, o publicistici, te o pokrivenosti nastave za svaku godinu studija.
- h. Standard 8. Objavljivanje informacija za javnost:** Visokoškolska ustanova bi trebala redovno objavljivati ažurirane, nepristrasne i objektivne informacije o svim studijskim programima i ciklusima, zvanjima koje nude, nastavi, učenju i provjeri znanja. Informacije koje se prezentiraju budućim studentima kao pomoć pri izboru studija bi trebale biti tačne, nepristrasne, objektivne te lako dostupne, i ne bi se trebale koristiti samo kao prilika za marketing. Visokoškolska ustanova treba imati razvijenu web stranicu na kojoj se objavljuju svi podaci (poput studijskih programa, imena nastavnika, rasporeda sati, naučnog rada i sl.) od interesa za sadašnje i buduće studente, za akademsko i neakademsko osoblje, te za opću javnost. Web stranice trebaju biti na jednom od jezika naroda Bosne i Hercegovine, a minimalno 50% ukupnog web sadržaja treba biti objavljeno i na engleskom jeziku. Visokoškolska ustanova treba izrađivati informacijski paket koji je koristan alat za buduće studente, te za ECTS razmjenu, a koji sadrži sve

relevantne podatke o studijskim programima, uključujući nastavni plan i nastavni program s brojem ECTS kredita za svaki predmet ili modul. Informacijski paket treba biti izrađen na dva jezika (na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine i engleskom jeziku). Visokoškolska ustanova treba na organiziran način komunicirati s okolinom, a posebno sa svojim akterima: predstavnicima tržišta rada, socijalnim partnerima i zajednicom. Visokoškolska ustanova treba aktivno podupirati organiziranje alumni-asocijacija bivših studenata (na način da organizira događaje za njih), te na organiziran način prikupljati podatke o razvoju karijera svojih bivših studenata i činiti ih dostupnim javnosti, minimlano putem web stranice.

- i. Standard 9. Međunarodna suradnja:** Visokoškolska ustanova treba imati resurse i razvijene procedure za uspostavljanje različitih oblika međunarodne suradnje koje trebaju biti u skladu sa misijom, vizijom i prioritetima visokoškolske ustanove. Tako bi visokoškolska ustanova, kao što je univerzitet trebala imati organiziranu službu za međunarodnu saradnju putem koje ostvaruje odnose s drugim visokoškolskim ustanovama u inostranstvu, organizira studentske razmjene, zajedničke projekte i sl., kao i zaključene sporazume o saradnji s visokoškolskim ustanovama u inostranstvu. Ti sporazumi trebaju biti aktivni tako što će se na osnovu njih odvijati zajedničke aktivnosti. Visoke škole mogu međunarodnu saradnju ostvarivati u sporazumu s univerzitetima u Bosni i Hercegovini. Visokoškolska ustanova treba sudjelovati u međunarodnim projektima. U skladu s međunarodnim kontekstom studijskih programa, studenti trebaju imati mogućnost obaviti dio svojih programa u inostranstvu. Visokoškolska ustanova treba podsticati međunarodnu mobilnost svojih nastavnika. Visokoškolska ustanova može svojim procedurama odrediti beneficije u cilju promoviranja međunarodne relevantnosti (nagrada za objavljeni rad u inostranstvu, stimulacija gostovanja nastavnika na inostranim univerzitetima, stimulacija za međunarodne aktivnosti studenata i sl.).

(2) Pokazatelji za ispunjenost standarda za unutrašnje osiguranje kvaliteta definirani su Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini.

Član 4.

(Minimalni standardi za vanjsko osiguranje kvaliteta)

(1) Za vanjsko osiguranje kvaliteta utvrđuje se 10 standarda, i to:

- a. Standard 1. Svrha i učesnici vanjskog osiguranja kvaliteta:** Vanjsko osiguranje kvaliteta provodi se u svrhu akreditacije visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa, te u svrhu njihovog unapređenja. Učesnici u postupku akreditacije su:
- i.* visokoškolska ustanova,
 - ii.* nadležni obrazovni organ,
 - iii.* Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija),

- iv. Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (u daljem tekstu: Komisija);

b. Standard 2. Samoevaluacija i korištenje rezultata unutrašnjeg osiguranja kvaliteta:

Visokoškolska ustanova treba periodično provoditi samoevaluaciju koja rezultira samoevaluacijskim izvještajem. Za provođenje samoevaluacije visokoškolska ustanova treba imenovati tim u kojem su predstavnici svih njenih dijelova i fokusnih grupa (akademska i administrativno osoblje, studenti itd.). Samoevaluacijski izvještaj bi trebao prihvatiti odgovarajući organ visokoškolske ustanove. Polazna osnova za proces vanjskog osiguranja kvaliteta je samoevaluacijski izvještaj visokoškolske ustanove. Samoevaluacijski izvještaj treba izraditi na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, i on u strukturi treba minimalno sadržavati sljedeća poglavlja:

1. *Uvod*
 - 1.1. Historija i organizacija visokoškolske ustanove
 - 1.2. Primjena Bolonjskog procesa na visokoškolskoj ustanovi
 - 1.3. Istraživanje i naučno-istraživački i/ili umjetnički rad
 - 1.4. Veze s okruženjem, privredom i socijalnim partnerima
 - 1.5. Finansiranje visokoškolske ustanove
 - 1.6. Statistički podaci
2. *Provođenje samoevaluacije*
 - 2.1. Tim za samoevaluaciju
 - 2.2. Postupak samoevaluacije
3. *Standardi i kriteriji*
 - 3.1. Razvoj i strategija visokoškolske ustanove
 - 3.2. Upravljanje, unutrašnje osiguranje kvaliteta i kultura kvaliteta
 - 3.3. Procedure za osiguranje kvaliteta studijskih programa
 - 3.4. Procedure za ocjenjivanje studenata
 - 3.5. Ljudski resursi
 - 3.6. Kvalitet fizičkih resursa
 - 3.7. Informacioni sistemi
 - 3.8. Prezentacija informacija za javnost
 - 3.9. Međunarodna saradnja
4. *Zaključci*
5. *Prilozi*

c. Standard 3. Metod i oblasti vanjske provjere osiguranja kvaliteta: Vanjsko osiguranje kvaliteta treba biti strukturirano prema modelu od 4 koraka koji uključuje:

- i. izvještaj o samoevaluaciji koji izrađuje visokoškolska ustanova,
- ii. posjetu Komisije visokoškolskoj ustanovi,
- iii. objavljeni izvještaj o vanjskoj evaluaciji i
- iv. naknadne aktivnosti koje provodi visokoškolska ustanova prema preporukama Komisije iz izvještaja o vanjskoj evaluaciji.

Vanjsko osiguranje kvaliteta treba se zasnivati na poređenju opisanog stanja u samoevaluacijskom izvještaju s činjeničnim stanjem utvrđenim prilikom posjete komisije visokoškolskoj ustanovi. Ono treba obuhvatiti sve oblasti koje su predmet Standarda za unutrašnje osiguranje kvaliteta i Kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa;

d. Standard 4. Organizacija procesa vanjskog osiguranja kvaliteta: Vanjsko osiguranje kvaliteta treba biti organizovano tako da se odluke o kvalitetu donose nezavisno od nadležnih obrazovnih vlasti, političkih struktura i visokoškolske ustanove koja je predmet vanjskog osiguranja kvaliteta, izbjegavajući bilo koji sukob interesa. U tom smislu, svaki od učesnika treba imati jasno definiranu odgovornost propisanu odgovarajućim aktom nadležnog obrazovnog organa (pravilnik o postupku akreditacije ili drugi odgovarajući propis), koja obuhvata najmanje sljedeće:

- i.* Način i rokove u kojima visokoškolska ustanova podnosi zahtjev za akreditaciju,
- ii.* Potrebnu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev,
- iii.* Način i rokove za imenovanje komisije stručnjaka,
- iv.* Rok za obavljanje ocjene i revizije kvaliteta rada visokoškolske ustanove,
- v.* Način na koji se dostavlja izvještaj Agenciji radi davanja preporuke iz člana 49. alineja 5. Okvirnog zakona (npr. rok za dostavljanje usklađen sa odnosnim propisima o upravnom postupku i ostali parametri važni za pravnu sigurnost učesnika)

e. Standard 5. Komisija stručnjaka: Predloženi, odnosno imenovani stručnjaci u Komisiji trebaju biti s liste stručnjaka, utvrđene u skladu sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH. Komisija treba imati minimalnu zastupljenost svake od četiri kategorije stručnjaka: predstavnika akademske zajednice, predstavnika privrede i prakse, međunarodnog stručnjaka i studenta. Komisija ima predsjednika koji se u pravilu bira iz reda predstavnika akademske zajednice u BiH;

f. Standard 6. Način rada Komisije: Komisija u pravilu odluke donosi konsenzusom, s tim da ukoliko se konsenzus ne postigne, svaki član komisije može izdvojiti svoje mišljenje. Komisija ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju ocjenjuje opisno i to sljedećim ocjenama:

- i.* potpuno ispunjen,
- ii.* znatno ispunjen,
- iii.* djelimično ispunjen i
- iv.* neispunjen.

g. Standard 7. Izvještaj komisije: Izvještaj Komisije treba biti napisan jasno i razumljivo, na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, i u strukturi minimalno treba sadržavati:

- i.* uvodni dio sa osnovnim podacima o visokoškolskoj ustanovi i organizacionim jedinicama, sastav komisije, period ocjenjivanja i revizije,
- ii.* kratak pregled rada komisije,

- iii. analizu i mišljenje o primjeni standarda za unutrašnje osiguranje kvaliteta i opisnu ocjenu ispunjenosti za svaki od kriterija za akreditaciju,
- iv. preporuke za unapređenje kvaliteta,
- v. zaključke kojima se utvrđuje preporuka o ishodu akreditacije i to:
 - a. akreditovanje visokoškolske ustanove ili studijskog programa samo u slučaju kada su svi kriteriji ocjenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni,
 - b. uvjetnu akreditaciju ili upućivanje pisma očekivanja u slučaju kada je više od polovine kriterija ocjenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeno, a svi ostali kao djelimično ispunjeni, te
 - c. donošenje rješenja o odbijanju akreditacije ako je najmanje jedan kriterij ocjenjen kao neispunjen ili kada je više od polovine kriterija ocjenjeno kao djelimično ispunjeno;

Izvještaj Komisije visokoškolska ustanova objavljuje na svojoj web stranici po okončanju postupka akreditacije, a objavljuje ga i Agencija na svojoj web stranici.

- h. Standard 8. Naknadne aktivnosti:** Visokoškolska ustanova po prijemu rješenja o akreditaciji izrađuje akcijski plan naknadnih aktivnosti s vremenskim okvirom i konkretnim nosiocima za realizaciju preporuka za poboljšanje unutrašnjeg kvaliteta iz izvještaja Komisije, te isti objavljuje na svojoj web stranici. Visokoškolska ustanova jednom godišnje sačinjava izvještaj o poduzetim aktivnostima na realizaciji akcijskog plana, koji treba sadržavati poduzete aktivnosti, stepen realizacije, kao i naznaku eventualnih odstupanja od akcijskog plana, te okolnosti zbog kojih je došlo do odstupanja. Izvještaj o poduzetim aktivnostima visokoškolska ustanova treba objaviti na svojoj web stranici.
- i. Standard 9. Periodičnost vanjskog osiguranja kvaliteta:** Vanjsko osiguranje kvaliteta visokoškolskih ustanova treba da se odvija u određenom vremenskom intervalu u skladu s odgovarajućim propisima, budući da je osiguranje kvaliteta trajan proces. Naredni proces osiguranja kvaliteta treba da uzme u obzir napredak postignut od prethodnog procesa.
- j. Standard 12. Analiza sistema osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja u BiH:** Po okončanju akreditacijskog ciklusa, Agencija izrađuje izvještaj koji opisuje i analizira generalne zaključke akreditacije, ispunjenost kriterija, ocjene i preporuke, te daje naznake i preporuke za poboljšanje sistema visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, uzimajući u obzir sve javno dostupne izvore koji se odnose na visoko obrazovanje.

Član 5. **(Stupanje na snagu)**

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

Broj:
Datum:

DIREKTOR
Prof. dr. sc. Nihad Fejzić